

Blekinge tekniska högskola

371 79 Karlskrona

Luntmakargatan 13, Box 7851,
SE-103 99 Stockholm, Sweden
Tfn/Phone: +46 8 563 085 00
Fax: +46 8 563 085 50
hsv@hsv.se, www.hsv.se

Åsa Rurling
08-563 088 67
asa.rurling@hsv.se
BESLUT

2009-11-25
Reg.nr 83-4980-09

Ansökan om fortsatt tillstånd att använda alternativt urval till mer än en tredjedel av platserna på programmen Digital ljudproduktion, Digital bildproduktion och Digitala spel vid Blekinge tekniska högskola

Ärendet

Blekinge tekniska högskola ansöker om fortsatt tillstånd att använda alternativt urval till samtliga platser på programmen Digital ljudproduktion, Digital bildproduktion och Digitala spel. Högskolan har tidigare haft tillstånd att använda alternativt urval till samtliga platser och har nu inkommit med en uppföljning. Det senaste beslutet som gällde antagningen till höstterminen 2009, omfattade en reviderad urvalsprocess jämfört med tidigare antagningsomgång.

Uppföljning av urvalsprocessen 2009

Ansvariga för det alternativa urvalet identifierade ett antal delar i antagningsprocessen som inte var optimala då det alternativa urvalet genomfördes under 2008. Frågeställningar som intervjuens roll och bristen på kvinnliga sökande under den senare delen av antagningsprocessen lyftes också i samband med Högskoleverkets uppföljning av högskolans tillstånd för det alternativa urvalet. Högskolan genomförde ett antal förändringar i syfte att förenkla antagningsprocessen, att få fler kvinnliga sökande och professionalisera intervjuprocessen och testerna. Ett IT-stöd som skulle underlätta och kvalitetssäkra processen utvecklades. Vidare förenklades det första steget och endast ett personligt brev krävdes för att testa om fler kvinnliga sökande skulle komma till intervju- och testdagarna. Slutligen genomfördes en kurs i intervjuetodik för intervjuarna och två tester som utvecklats tidigare infördes.

Totalt sökte cirka 360 individer till de tre programmen på både studera.nu och genom att lämna in ett personligt brev till högskolan, dvs. de inkom med en komplett ansökan. Ytterligare 550 individer sökte endast på studera.nu. För att komma ifråga för intervjun var man tvungen att ha lämnat in en komplett ansökan. De sökande rangordnades utifrån det personliga brevet och sammanlagt 190 sökande kallades till intervju- och testdag. På alla tre utbildningar har fler

kvinnor både sökt och blivit antagna höstterminen 2009 jämfört med höstterminerna 2007 och 2008.

Sammanfattningsvis finns det tydliga skillnader i antagningen till höstterminen 2009 jämfört med tidigare antagningsomgångar. Det fanns fler sökande så att ett reellt urval kunde genomföras och andelen kvinnor var större genom hela processen.

Högskolan anger att de uppfattar arbetet med den alternativa urvalsprocessen som en viktig del i sitt pedagogiska utvecklingsarbete och engagerade därför samtliga lärare och administrativ/teknisk personal i förberedelserna av och under testdagarna. Det gav möjlighet till att samtala om kärnan i utbildningarna under workshops i intervjumetodik och under utvecklingen av testerna. De registrerade studenternas fokus och engagemang är stort för den utbildning de valt och bedöms som större än tidigare år. Ytterligare en effekt av arbetet med det alternativa urvalet är att arbetet med studenternas kunskapsprogression och utveckling av kurser har intensifierats. Högskolan anger också att om de får fortsatt tillstånd för alternativt urval så kommer de att fortsätta att utveckla samarbetet med Tandvårdshögskolan i Malmö och Lunds universitet, vilket har varit av stor betydelse för utvecklingen av urvalsprocessen.

Beskrivning av urvalsinstrumentet

Urvalet görs i två steg:

1. Personligt brev
2. Två tester som mäter ickeverbal respektive verbal förmåga samt intervju

Steg 1

Personligt brev

Det personliga brevet ska visa den sökandes motivation, personliga egenskaper som den sökande tror kan passa för utbildningen samt varför den sökande har valt utbildningen vid BTH. Instruktion för brevet finns som ett formulär tillgängligt via webben. Brevet bedöms på en skala från 0 till 3:

- 0 – ansökan uppfyller inte formella kriterier (ofullständig, ej i tid)
- 1 – godkänd ansökan men kriterierna motivation, självuppfattning och intresse för utbildningen uppfylls ej tillräckligt
- 2 – kriterierna motivation, självuppfattning och intresse för utbildningen uppfylls tillräckligt
- 3 – kriterierna motivation, självuppfattning och intresse för utbildningen uppfylls väl

En bedömargrupp bestående av två lärare på respektive utbildning poängsätter breven var för sig. Därefter diskuteras varje sökande för att bedömarna ska uppnå en konsensus om poängbedömningen. Sökande motsvarande 150 procent av utbildningsplatserna kallas till tester och intervju.

Steg två

Tester

I testerna bedöms dels den sökandes ickeverbala förmåga, dels förmågan att formulera och strukturera en dramatisk berättelse.

Den sökandes ickeverbala förmåga prövas genom ett collagetest, som utvecklats i USA och som bl.a. använts vid psykologiska institutionen, Lunds universitet. En bedömargrupp bestående av åtta tredjeårsstudenter från utbildningsprogrammen bedömer varje collage efter tre kriterier:

- hur kreativt varje bedömare tycker att collaget är - kreativitet
- hur tekniskt skickligt collaget är utfört – teknisk skicklighet
- bedömarens personliga upplevelse av collaget - estetiska preferenser

Varje kriterium graderas enligt en skala från 1 till 7 och ger en genomsnittspoäng utifrån alla bedömarnas gradering.

Genomsnittspoängen översätts därefter till en skala mellan 0-3 där 0=1, 1=2-3, 2=4-6, 3=7. Skälet till en sjugradig skala är att bedömningen ska vara så nyanserad som möjligt. Översättningen till skalan 0-3 används för att testet inte ska viktas högre än det verbala testet nedan i sammanräkningen av testerna.

I ett test i dramatiskt berättande bedöms förmågan att i text formulera och strukturera en kort dramatisk berättelse efter givna instruktioner. En bedömargrupp bestående av två lärare i dramaturgi bedömer varje berättelse efter tre kriterier:

- förmåga att formulera en dramaturgisk struktur (anslag, fördjupning, upplösning)
- förmåga att formulera en språklig struktur (rimligt språkbruk)
- förmåga att formulera en X-faktor – originalitet (personlighet, konstnärlig höjd)

Varje kriterium bedöms i följande steg:

0 – kriterierna ej tillräckligt uppfyllda

1 – kriterierna tillräckligt uppfyllda

2 – kriterierna tillfredsställande uppfyllda

3 – kriterierna väl uppfyllda

Den sammanlagda poängen för de två testerna genererar en totalpoäng från 0 till 6.

Intervju

I intervjun bedöms den sökandes förhållningssätt till tre olika huvudområden enligt nedan. Intervjun ger ytterligare ett tillfälle att pröva om den sökandes intresse och ambitionsnivå motsvarar utbildningens potential, möjlighet för

intervjuerna att fråga om saker som tagits upp i det personliga brevet samt att den sökande har möjlighet att få tillräckligt mycket information om utbildningen.

Huvudområdena för intervjun är

Förhållningssätt till utbildningen och digital kommunikation

- Skaffat kunskap om utbildningen och branschen
- Kan motivera ansökan med rimliga skäl
- Själv kommit fram till sitt val
- Förståelse för de olika perspektiven konsument/producent inom digital kommunikation

Förhållningssätt till andra människor

- Förmåga att relatera till andra människor
- Förmåga att föra en meningsfull dialog
- Förmåga att leva sig in i andra människors situationer
- Har egna nära relationer (familj/vänner)

Förhållningssätt till sig själv

- Förmåga att ge en positiv och nyanserad bild av den egna personen
- Förmåga att resonera om egna positiva och negativa sidor
- Förmåga att ta till sig andras synpunkter och kritik
- Förmåga att resonera om sig själv i förhållande till digital kommunikation

Intervjuerna gör först en enskild bedömning var för sig och enas därefter om konsensus samt motiverar kort den gemensamma slutbedömningen. Intervjun viktas högre än testerna i den sammanvägda bedömningen av steg 2. För bedömningen av den sökandes förhållningssätt till utbildningen och digital kommunikation, förhållningssätt till andra människor samt förhållningssätt till sig används följande skala:

- 0 – sökanden bedöms olämplig för utbildningen
- 3 – sökanden bedöms mindre lämplig för utbildningen
- 6 – sökanden bedöms lämplig för utbildningen
- 9 – sökanden bedöms mycket lämplig för utbildningen

Sammanvägd bedömning av steg 2

Den samlade bedömningen av testerna adderas till bedömningen av intervjun och genererar en totalpoäng från 0 till 15. Den slutliga rangordningen sker genom en samlad bedömning av steg 2.

Högskoleverkets bedömning

Av Högskoleverkets riktlinjer för ansökningar om alternativt urval framgår att verket kan, om det finns särskilda skäl, bevilja att ett alternativt urval används till högst 50 procent av platserna, inklusive den tredjedel av platserna som lärosätena själva beslutar om från och med höstterminen 2008. Om det är uppenbart att betyg och högskoleprov inte är lämpliga urvalsinstrument, kan Högskoleverket bevilja att alternativt urval används till 100 procent av platserna. Högskoleverkets tidigare gjort bedömningen att programmen Digital ljudproduktion, Digital bildproduktion och Digitala spel är av sådan karaktär att det kan motivera ett alternativt urval till samtliga platser.

Blekinge tekniska högskola har arbetat med att förbättra den urvalsprocess som användes under 2007 och 2008. Högskoleverket kan konstatera att de problem med urvalsprocessen som tidigare identifierats nu är åtgärdade och att högskolan bl.a. kommit till rätta med bristen på kvinnliga sökande inför höstterminen 2009. Högskoleverket kan också konstatera att BTH arbetat aktivt för att höja kompetensen om intervjueteknik och för att öka kvaliteten i intervjuerna.

Högskoleverkets beslut

Högskoleverket beslutar enligt högskoleförordningen 7 kap. 15 § att Blekinge tekniska högskola till programmen Digital ljudproduktion, Digital bildproduktion och Digitala spel får använda ett alternativt urval enligt ovan till samtliga platser på programmet.

Tillståndet gäller för antagningen fr.o.m. höstterminen 2010 t.o.m. höstterminen 2013. Därefter ska Blekinge tekniska högskola inkomma med en uppföljning av det alternativa urvalet. Uppföljningen ska innehålla uppgifter om antal sökande respektive antagna, prestationer för tidigare antagna via detta urvalsförfarande, ev. studieavbrott i gruppen osv. Uppföljningen ska vara Högskoleverket till handa senast den 30 september 2013. I samband med denna rapport kan högskolan ansöka om fortsatt tillstånd.

Högskoleverket förutsätter att informationen till presumtiva sökande innehåller en noggrann beskrivning av hela urvalsprocessen med särskild betoning på de kriterier som Blekinge tekniska högskola använder för bedömningen.

Beslut i detta ärende har fattats av Leif Strandberg, ansvarig för Högskoleverkets tillståndsgivning, efter föredragning av Åsa Rurling, utredare.

Leif Strandberg

Åsa Rurling